

Kontrollutvalget i Larvik kommune

MØTEPROTOKOLL

Dato: 28.04.2015

Møtested: Romberg.gt 4, Møterom Brunlanes

Disse møtte:

Ingar Døler, leder
Live Jetlund, nestleder
Kjersti Michaelsen, medlem
Janne Ekmann, medlem
Finn Kristian Marthinsen, medlem

Forfall:

I tillegg møtte:

Oppdragsrevisor Morten Sagli, TKR
Rådmann Inger Anne Speilberg
Økonomisjef Paul Hellenes,
Spesialkonsulent KMT Atle Nilsen , sak 19/15
Daglig leder VIKS, Orrvar Dalby, sekretær

MØTELEDER: Ingar Døler

Innkallingen og saksliste ble godkjent. Alle saker ble behandlet for åpne dører.
Møtet ble satt kl. 18.00.

SAKNR. Sakstittel

17/15 Godkjenning av protokoll fra møte 17.03.2015

Vedtak:

Protokoll fra møte i kontrollutvalget 17.03.2015 godkjennes.

18/15 Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Larvik Kulturhus Bølgen KF og Larvik Havn KF - 2014

Vedtak:

Vurderingen av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Larvik Havn KF og Larvik Kulturhus Bølgen KF tas til orientering.

19/15 Larvik kommune – Årsregnskap 2014 og Årsberetning 2014
Rådmann og økonomisjef ga en orientering om årsberetning og årsregnskap. I tillegg ga spesialkonsulent Atle Nilsen opplysninger omkring selvkostberegninger og kommunens oppfatning av departementets veileder.

Revisor svarte på spørsmål omkring årsregnskapet og utdypet sin forståelse av departementets veileder for selvkostberegning. Kontrollutvalget ga ros til administrasjonen for den nye formen på årsberetningen.

Vedtak:

Kontrollutvalget har i møte 28.04.2015 behandlet Larvik kommunes Årsregnskap 2014 og Årsberetning 2014.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet 2014, rådmannens årsberetning 2014, revisjonsberetningen datert 10.april 2015, revisors rapport om revisjon av årsregnskapet for Larvik kommune for 2015 datert 14.april 2015, nummerert brev nr.2 og rådmannens saksframlegg til kommunestyret i de to sakene. I tillegg har oppdragsrevisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon.

Innledning

Revisor har i nummerert brev nr.2 datert 10.april 2015 informert kontrollutvalget om at det i revisjonsberetningen er inntatt ett forbehold og en merknad:

- Forbeholdet skyldes at Larvik kommune benytter for høy rentesats ved beregning av kalkulatoriske renter for selvkostområdene.
- Merknaden skyldes at årsrapporten er mottatt av revisor 9.april, mens fristen er 31.mars.

Opplysningene i årsregnskapet er konsistente med rådmannens årsberetning.

TIL ØKONOMISTYRINGEN

Driften

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet 2014 viser kr 2 037 761 000 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 2 967 919.

Brutto driftsresultat (ordinær drift) korrigeret for avskrivninger er negativt med ca kr. 40 millioner. Dette er vesentlig dårligere enn i 2013, men nærmest identisk med budsjettet. Dette vitner om et stramt budsjett, men god budsjett disiplin.

Driftsregnskapet er gjort opp med et positivt netto driftsresultat på kr 1 635 747, noe som er svakere enn netto driftsresultat i 2013. Kontrollutvalget konstaterer at kommunen får et positivt netto driftsresultat etter at finansresultatet er lagt til brutto driftsresultat.

Hovedårsaken til dette skyldes avkastning fra Primæroppgavefondet. Avkastningen fra dette fondet vil naturlig variere fra år til år, og kontrollutvalget understreker behovet for å sikre et overskudd på den ordinære driften.

Netto driftsresultat bør, etter anbefaling fra Teknisk beregningsutvalg, over tid ligge på ca. 1,75% av driftsinntektene. Tidligere var anbefalingen et netto driftsresultat på ca. 3 %. Nedjusteringen skyldes hovedsakelig endringer i ordningen med momskompensasjon.

For 2014 utgjør netto driftsresultat for Larvik kommune 0,1%.

Kontrollutvalget vil understreke at økonomien fortsatt er anstrengt og at det vil være nødvendig med stram styring framover.

Investeringene

Investeringsregnskapet er et selvstendig regnskap. Dersom utgifter, utbetalinger og avsetninger ikke fullt ut kan finansieres av inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger, skal underskuddet føres opp til dekning i investeringsbudsjettet det året regnskapet legges fram. Investeringsbudsjettet er ettårig og årsbudsjettet er bindende for underordnede organer, og årlige bevilgninger er nødvendige for å kunne pådra kommunen utgifter i budsjettåret.

Investeringsregnskapet for 2014 viser et finansieringsbehov på kr. 388 143 893 og er avsluttet med et udekket beløp på kr. 7 511 803. Kommunestyret må vedta hvorledes det udekkede beløpet skal finansieres.

TIL BALANSEN

Gjeldsforhold

Kontrollutvalget har merket seg at kommunens samlede lånegjeld ved årsskiftet utgjorde kr. 2 683,2 millioner. Lånegjelden inkluderer den låneportefølje som ble overført til kommuneregnskapet etter nedleggingen av Larvik Kommunale Eiendom KF i 2014. Ca kr. 960 millioner av lånegjelden er knyttet til VAR-områdene.

Lånegjeld pr innbygger i Larvik utgjør kr. 54 066, mens landsgjennomsnittet utgjør kr. 40 638.

Lånegjelden er stor og binder opp kommunens handlefrihet i mange år fremover.

Kontrollutvalget ser med bekymring på kommunens lånegjeld.

Likviditet

Kommunens likviditet er forverret i 2014 og dekningsgraden er redusert fra 69,4% i 2013 til 48,2% i 2014. I januar og februar 2014 hadde kommunen negativ likviditet.

Kontrollutvalget har merket seg at den kortsiktige gjelden fortsatt er høyere enn omløpsmidlene, noe som gjør at kommunen har utfordringer med å betale løpende regninger. Dersom det ikke avsettes tilstrekkelige midler til styrking av likviditetsreserven, vil kommunen etter hvert få likviditetsproblemer. Når omsetningen øker må også likviditetsreserven øke.

Til den interne kontrollen

Revisor har i løpet av 2014 redegjort for enkelte brudd på lov om offentlige anskaffelser, men ikke avdekket vesentlige brudd på den økonomiske internkontrollen.

Andre forhold

Revisor har i sin beretning tatt ett formelt forbehold:

« Larvik kommune benytter for høy rentesats ved beregning av kalkulatoriske renter for selvkostområdene. Kommunal- og regionaldepartementets veileder gir kommunen to valg for rentesats, hvor høyeste tillatte rente er 2,68% (femårig swaprente tillagt 0,5%). Larvik kommune benytter en gjennomsnittrente for kommunens innlån, som er 3,25%. Den regnskapsmessige effekten er at abonnentene blir belastet en ekstra kostnad på kr. 5 572 000 og kommunens driftsresultat er tilsvarende for høyt.»

Kontrollutvalget konstaterer at det er uenighet mellom revisor og kommunens administrasjon om beregning av kalkulatoriske renter for selvkostområdene. Kontrollutvalget forutsetter at det blir avklart hvorledes denne situasjonen skal håndteres og anbefaler kommunestyret å innhente en uttalelse fra fylkesmannen eller Kommunal- og moderniseringsdepartementet om kommunens nåværende praksis på området er i samsvar med gjeldende regelverk.

Kontrollutvalget viser til revisors merknad i revisjonsberetningen om at Årsberetning 2014 er avlagt etter fristen i forskriftene. Dette ble også påpekt i fjorårets uttalelse. Kontrollutvalget forutsetter at neste års årsberetning leveres innenfor gjeldende frister.

Konklusjon

Ut over ovennevnte, har kontrollutvalget ikke ytterligere merknader til Larvik kommunes årsregnskap og årsberetning for 2014.

20/15 Larvik kulturhus Bølgen KF – Årsregnskap og Årsrapport 2014
Saken ble behandlet.

Vedtak:
Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapet for 2014 for Larvik Kulturhus Bølgen KF.

Kontrollutvalget har i møte 28.04.2015 behandlet årsregnskapet for 2014 for Larvik Kulturhus Bølgen KF.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen, datert 10.april 2015.

Årets regnskap viser et regnskapsmessig merforbruk på kr 442 000. Investeringsregnskapet viser et udekket beløp på kr.339 000.

Styret i Larvik Kulturhus Bølgen behandlet årsregnskapet og årsmelding den 17.03.2015.

Kontrollutvalget har ikke merknader til årsregnskapet for 2014 for Larvik Kulturhus Bølgen KF, utover at kommunestyret må bestemme hvorledes merforbruket og manglende dekning av investeringsregnskapet skal dekkes opp.

21/15 Larvik Havn KF – Årsregnskap og årsberetning 2014
Saken ble behandlet.

Vedtak:
Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapet for 2014 for Larvik Havn KF.

Kontrollutvalget har i møte 28.04.2015 behandlet årsregnskapet for 2014 for Larvik Havn KF.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen datert 10.april 2015, samt styrets behandling av saken i møte 2.februar 2015.

Årets regnskap viser et overskudd på kr 7.084.914,- som styret har foreslått avsatt til egenkapital(Annen egenkapital).

Langsiktig lånegjeld er redusert med netto 7,0 millioner gjennom året og utgjør 246,3 millioner ved utgangen av regnskapsåret. Foretakets soliditet (egenkapitalandel) er 34,1 % pr. 31.12.2014, noe som er en svak økning i forhold til fjoråret.

Kontrollutvalget har ikke merknader til årsregnskapet for 2014 for Larvik Havn KF.

22/15 Bestilling av overordnet analyse, plan for forvaltningsrevisjon 2016-19 og plan for selskapskontroll 2016-2019.

Saken ble behandlet.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget bestiller en overordnet analyse for forvaltningsrevisjon for Larvik kommune for perioden 2016 – 2019 fra Telemark Kommunerevisjon IKS. Revisor forutsettes å innhente innspill/synspunkter både fra nåværende utvalg i møtet 8.september 2015, og fra nytt kontrollutvalg etter at det er konstituert.

Kostnaden dekkes av midler til tilsyn og kontroll for 2015.

2. Sekretariatet utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-19 og forslag til plan for selskapskontroll 2016-19 som del av sin ordinære virksomhet.

23/15 Referatsaker

- Protokoll fra styremøte i VIKS 19.mars 2015
- Innkalling til møte i representantskapet i Telemark kommunerevisjon IKS 30.april 2015.

Vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

24/15 Eventuelt

- a) Spørsmål fra leder til rådmannen om skolenes samarbeidsutvalg har en rett og/eller plikt til å vedta budsjett og virksomhetsplan.

Rådmannen hadde ikke nødvendig dokumentasjon for hånden, men lovte å oversende den til sekretariatet.

- b) Live Jetlund fremmet flg. forslag til uttalelse fra kontrollutvalget vedrørende forvaltningsrapport om «Etikk og varsling»:

«I forbindelse med kommunestyrets planlagte behandling av forvaltningsrevisjonsrapporten «Etikk og varsling » 25.03.15, ba kontrollutvalget om at en representant fra Telemark kommunerevisjon (TKR) fikk anledning til å presentere rapporten for kommunestyret. Formålet var å sikre en gjennomgang av funnene i undersøkelsen som grunnlag for kommunens videre arbeid med etiske spørsmål og nye retningslinjer. Rapporten var utarbeidet i tråd med Plan for forvaltningsrevisjon som kommunestyret tidligere har vedtatt.

Siden det ikke ble funnet tid for gjennomgang av revisjonsrapporten i kommunestyrets ordinære møte 25.03.15, inviterte ordføreren TKR til særskilt møte med kommunestyret mandag 23.03.15. Møtet var berammet kl. 17.00, dvs. før partienes gruppemøter kl. 18.00.

Rapporten ble presentert av forvaltningsrevisor Gerd Smedsrud. Daglig leder i TKR, Kjell Ekman, var også til stede, mens daglig leder Orrvar Dalby møtte fra VIKS.

Foruten leder av kontrollutvalget møtte bare to representanter fra kommunestyret under gjennomgang av revisjonsrapporten. Ordføreren, som hadde invitert til møtet, uteble også fra presentasjonen.

Kontrollutvalget vil beklage den sviktende deltakelsen fra kommunestyrets medlemmer når rapporten ble presentert. Ved siden av at fraværet synes å gjenspeile manglende interesse, innebærer det også mangelfull respekt for personer og virksomheter som utfører viktige oppgaver for kommunen. Kontrollutvalget finner dette uheldig, og vil oppfordre kommunestyret til å ta et overordnet ansvar for at etiske problemstillinger settes på dagsorden i sin videre behandling av saken.

Funnene i rapporten viser at det er ønskelig med forbedringer på flere områder som gjelder etterlevelse av etiske normer og regelverk både innen kommunens administrasjon og blant folkevalgte. Observasjoner av brudd på taushetsplikt er ett eksempel på dette. I det politiske miljøet er det observert trakassering, mobbing og diskriminering av andre politikere/styremedlemmer. Andre informanter har rapportert om forhold som har karakter av lovbrudd. Selv om omfanget av slik atferd ikke framgår av undersøkelsen, viser rapporten at det er behov for å øke bevisstheten om etikk og skape arenaer for etisk refleksjon i alle deler av kommunen. Kontrollutvalget vurderer forvaltningsrapporten som et viktig utgangspunkt for arbeidet med å etablere en felles etisk plattform som kan bidra til å inngi tillit, forebygge misligheter og forhindre uønsket atferd.»

Forslaget ble enstemmig vedtatt, bortsett fra nest siste avsnitt som ble vedtatt med 3 mot 2 stemmer.

Alle vedtak i møtet ble fattet enstemmig, med unntak av punkt b under sak 24/15 Eventuelt.

Møtet avsluttet kl. 1945

Neste møte 2.september 2015.

Revetal, 29.april 2015
for leder av kontrollutvalget i Larvik kommune, Ingar Døler

Orrvar Dalby
Daglig leder VIKS
(sign)

Sendes til:
Medlemmer
Varamedlemmer
Ordfører
Rådmann
TKR